

Suvestinė redakcija nuo 2025-05-01

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2010, Nr. [87-4617](#), i. k. 110301MISAK00D1-622

Nauja redakcija nuo 2023-07-11:

Nr. [D1-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL SAUGOMŲ RŪŠIŲ NAUDOJIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2010 m. liepos 15 d. Nr. D1-622
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo 3 straipsnio 3 dalies 6 punktu,
t v i r t i n u Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašą (pridedama).

APLINKOS MINISTRAS

GEDIMINAS KAZLAUSKAS

SAUGOMŲ RŪŠIŲ NAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja saugomų rūšių paėmimo iš gamtos atvejus ir sąlygas, gausos reguliavimo tikslus, priemones ir būdus, laukinių paukščių lizdų tvarkymo ir ardymo sąlygas, saugomų rūšių stebėjimo, žymėjimo, filmavimo, fotografavimo, veisimo, laikymo nelaisvėje, naudojimo mokslo tiriamiesiems tikslams, leidimų naudoti saugomas rūšis išdavimo ir ataskaitų teikimo tvarką.

2. Paėmimu iš gamtos laikomas gyvūnų sumedžiojimas, sužvejojimas, sugavimas tam pritaikytomis priemonėmis ar be jų, taip pat gyvūnų, augalų ar grybų rinkimas ar kitoks paėmimas iš gamtinės aplinkos, jų sunaikinimas.

3. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Populiacijos gausos reguliavimas** – populiacijos dydžio ir jos individų pasiskirstymo keitimas specialiomis priemonėmis.

3.2. **Saugomų rūšių gyvūnų žymėjimas** – saugomų rūšių gyvūnų ženklimas metaliniais ir (ar) plastikiniais žiedais, prie kūno tvirtinamais įvairių konstrukcijų ženklais, dažymas specialiais dažais, tatuiravimas, atskirų kūno dalių ar plunksnų iškarpymas, kitokių žymių padarymas kūne, ženklimas mikroschemomis, radijo siūstuvų ar geolokatorių tvirtinimas, kad gyvūnus būtų galima identifikuoti ir stebėti.

3.3. **Nedidelis tam tikros rūšies gyvūnų skaičius** – tam tikros gyvūnų rūšies individų skaičius, sudarantis nemedžiojamųjų gyvūnų mažiau nei 1 % rūšies populiacijos viso metinio natūralaus gaištamumo, medžiojamųjų gyvūnų mažiau nei 5 % rūšies populiacijos viso metinio natūralaus gaištamumo.

3.4. Kitos Tvarkos apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos medžioklės įstatyme, Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatyme ir Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 258 „Dėl Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklės).

4. Teisėtą įsigijimą patvirtinančiais dokumentais laikomi dokumentai, nurodyti Prekybos laukiniais gyvūnais, augalais ir grybais taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2021 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. D1-713 „Dėl Prekybos laukiniais gyvūnais, augalais ir grybais taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Prekybos laukiniais gyvūnais, augalais ir grybais taisyklės).

5. Tvarkos aprašas reglamentuoja prekybą saugomų rūšių gyvūnais, augalais ir grybais tiek, kiek jos nereglamentuoja Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymas, Laukinės gyvūnijos įstatymas ir Prekybos laukiniais gyvūnais, augalais ir grybais taisyklės.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [D1-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

II. SAUGOMŲ RŪŠIŲ PAĖMIMAS IŠ GAMTOS, FILMAVIMAS, STEBĖJIMAS, FOTOGRAFAVIMAS, NAUDOJIMAS MOKSLO TIRIAMIESIEMS DARBAMS

6. Saugomas rūšis, įrašytas į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 504 „Dėl Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašo patvirtinimo“ (toliau – Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašas),

ir Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių sąrašus, laukinių paukščių rūšis, natūraliai paplitusias Europos Sąjungos valstybių narių europinėje teritorijoje, paimti iš gamtos, reguliuoti populiacijų gausą, filmuoti, fotografuoti, stebėti, kai saugomos rūšies gyvūnai yra trikdomi, naudoti saugomas rūšis mokslo tiriamiesiems darbams, tvarkyti ir ardyti laukinių paukščių lizdus leidžiama fiziniam asmeniui, juridiniam asmeniui ir kitai organizacijai, jų atstovybei ir filialui (toliau – Asmuo), turint Aplinkos apsaugos agentūros išduotą leidimą naudoti saugomas rūšis (toliau – Leidimas) (Tvarkos aprašo 1 priedas), išskyrus atvejus, nurodytus Tvarkos aprašo 7 punkte.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-268](#), 2016-04-21, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10371

Nr. [D1-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

7. Tvarkos aprašo 6 punkte nurodytas Leidimas nereikalingas:

7.1. paimti iš gamtos saugomų rūšių žuvis, nėgės ir vėžius. Žuvis, nėgės ir vėžiai iš gamtos paimami Mėgėjų žvejybos vidaus vandenyse taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. D1-14 „Dėl Mėgėjų žvejybos vidaus vandenyse taisyklių patvirtinimo“, Limituotos žvejybos vidaus vandenyse organizavimo ir vykdymo, limituotos žvejybos reguliavimo priemonių ir sąlygų nustatymo, paskelbimo ir atšaukimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. D1-1128 „Dėl Limituotos žvejybos vidaus vandenyse organizavimo ir vykdymo, limituotos žvejybos reguliavimo priemonių ir sąlygų nustatymo, paskelbimo ir atšaukimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Mėgėjų ir limituotos žvejybos jūrų vandenyse taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2013 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. 3D-36 „Dėl Mėgėjų ir limituotos žvejybos jūrų vandenyse taisyklių patvirtinimo“, Verslinės žvejybos vidaus vandenyse, įskaitant bendrąja daline nuosavybės teise priklausančius valstybei ir ūkio subjektams vandens telkinius, išskyrus privačius vidaus vandenų telkinius ir akvakultūros tvenkinius, tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. D1-267 „Dėl Verslinės žvejybos vidaus vandenyse, įskaitant bendrąja daline nuosavybės teise priklausančius valstybei ir ūkio subjektams vandens telkinius, išskyrus privačius vidaus vandenų telkinius ir akvakultūros tvenkinius, tvarkos aprašo patvirtinimo“, Specialiosios žvejybos vidaus vandenyse tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. D1-331 „Dėl Specialiosios žvejybos vidaus vandenyse tvarkos aprašo patvirtinimo“, Specialiosios žvejybos jūrų vandenyse taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. 3D-630 „Dėl Specialiosios žvejybos jūrų vandenyse taisyklių patvirtinimo“, Verslinės žvejybos jūrų vandenyse taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. vasario 12 d. įsakymu Nr. 3D-94 „Dėl Verslinės žvejybos jūrų vandenyse taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2013-05-23, *Žin.*, 2013, Nr. 56-2804 (2013-05-30), i. k. 113301MISAK00D1-377

Nr. [D1-33](#), 2025-03-19, paskelbta TAR 2025-03-19, i. k. 2025-04478

7.2. paimti iš gamtos saugomas rūšis, kurios įrašytos į Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių, kurių ėmimui iš gamtos ir naudojimui gali būti taikomos tvarkymo priemonės, sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. 592 „Dėl Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių, kurioms reikalinga griežta apsauga, ir Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių, kurių ėmimui iš gamtos ir naudojimui gali būti taikomos tvarkymo priemonės, sąrašų patvirtinimo, apsaugos priemonių nustatymo ir duomenų kaupimo apie šias rūšis“ (toliau – Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių, kurių ėmimui iš gamtos ir naudojimui gali būti taikomos tvarkymo priemonės, sąrašas) (išskyrus egzempliorius rūšių, kurios įrašytos ir į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų sąrašą), kai šios rūšys paimamos iš gamtos Medžioklės įstatymo, Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių ir Laukinių augalų ir grybų naudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro

2023 m. rugsėjo 7 d. įsakymu Nr. D1-310 „Dėl Laukinių augalų ir grybų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Laukinių augalų ir grybų naudojimo tvarkos aprašas), nustatyta tvarka;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

Nr. [D1-151](#), 2024-05-02, paskelbta TAR 2024-05-02, i. k. 2024-08186

7.2¹. paimti iš gamtos vynuogines sraigės (lot. *Helix pomatia*), kurių kiauto skersmuo yra 28 mm ir didesnis, nuo jų vegetacijos pradžios iki liepos 1 d.;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [D1-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

7.2². paimti iš gamtos išsispietusias tamsiųjų vakarinių medunešių bičių (*Apis mellifera mellifera*) šeimas iki įsikūrimo gamtoje (uokse ar drevėje);

Papildyta papunkčiu:

Nr. [D1-241](#), 2024-07-17, paskelbta TAR 2024-07-17, i. k. 2024-13133

7.3. paimti iš gamtos laukinių paukščių rūšis, kurios pagal Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklės priskiriamos medžiojamiesiems gyvūnams ir kurioms nustatytas leistinas jų medžiojimo terminas, leidžiama Tvarkos aprašo 25 punkte nustatytais sąlygomis ir tikslais. Šios rūšys paimamos iš gamtos Medžioklės įstatymo ir Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklėse nustatyta tvarka;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-151](#), 2024-05-02, paskelbta TAR 2024-05-02, i. k. 2024-08186

7.4. jeigu 7.2 ir 7.3 papunkčiuose minimos rūšys paimamos iš gamtos ne Medžioklės įstatymo ir Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklėse nustatyta tvarka ar ne šiose taisyklėse nustatytu medžiojimo termino metu arba medžiojamiesiems gyvūnams sumedžioti ar žudyti (išskyrus laukinius paukščius) reikia panaudoti Medžioklės įstatyme nustatytas neatrankines priemones ar įrankius, kurie priskirti draudžiamiems medžioklėje naudoti įrankiams ar priemonėms, arba reikia panaudoti neatrankinius medžioklės būdus, kurie Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklėse priskirti draudžiamiems medžioklės būdams, ar vynuoginės sraigės paimamos iš gamtos kitu metu ir ne tokio dydžio, kaip nustatyta Tvarkos aprašo 7.2¹ papunktyje, arba jeigu rūšys paimamos ne Laukinių augalų ir grybų naudojimo tvarkos aprašo nustatyta tvarka, šioms rūšims paimti iš gamtos reikalingas Tvarkos aprašo 6 punkte nurodytas leidimas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

Nr. [D1-151](#), 2024-05-02, paskelbta TAR 2024-05-02, i. k. 2024-08186

7.5. jeigu reguliuojama medžiojamųjų gyvūnų, kuriems nustatytas leistinas jų medžiojimo terminas, išskyrus vilkus, gausa teritorijose, kuriose pagal Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymo 7 straipsnio 2 dalies reikalavimus medžioti draudžiama, vadovaujamosi Medžiojamųjų gyvūnų gausos reguliavimo teritorijose, kuriose medžioti draudžiama, tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. 513 „Dėl Medžiojamųjų gyvūnų gausos reguliavimo teritorijose, kuriose medžioti draudžiama, tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-377](#), 2013-05-23, Žin., 2013, Nr. 56-2804 (2013-05-30), i. k. 113301MISAK00D1-377

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-33](#), 2025-03-19, paskelbta TAR 2025-03-19, i. k. 2025-04478

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-840](#), 2010-10-04, Žin., 2010, Nr. 119-6061 (2010-10-07), i. k. 110301MISAK00D1-840

8. Leidimas stebėti, filmuoti, fotografuoti saugomas rūšis nereikalingas, kai šių rūšių

individai netrikdomi, išskyrus:

- 8.1. tetervinių, kurtinių ir stulgių tuokvietėse;
- 8.2. veisimosi metu (išskyrus bestuburius, varliagyvius) prie saugomų rūšių gyvūnų buveinių (olų, jauniklių atsivedimo vietų ar lizdaviečių, maitinimo vietų);
- 8.3. šikšnosparnių žiemojimo vietose, saugomų rūšių gyvūnus žiemos miego metu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [DI-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

9. Asmuo, norintis paimti saugomas rūšis iš gamtos, filmuoti, fotografuoti, stebėti, kai saugomos rūšies gyvūnai yra trikdomi, naudoti saugomas rūšis mokslo tiriamiesiems darbams, Aplinkos apsaugos agentūrai raštu arba el. paštu pateikia prašymą išduoti Leidimą (išskyrus prašymus išduoti Leidimą paimti iš gamtos vilkų), kuriame nurodo:

9.1. asmens, kuriam prašoma išduoti Leidimą, vardą, pavardę, telefono ryšio numerį, el. pašto adresą arba juridinio asmens pavadinimą, kodą, buveinės adresą, telefono ryšio numerį, el. pašto adresą; asmens, kuris skiriamas atsakingu už Leidimo sąlygų laikymąsi (jeigu šis asmuo yra ne Leidimo prašytojas), vardą, pavardę, telefono ryšio numerį, el. pašto adresą;

9.2. fizinio arba juridinio asmens arba organizacijos atstovo vardą, pavardę, telefono ryšio numerį, el. pašto adresą ir atstovavimo pagrindą, jeigu prašymas paduodamas per atstovą;

9.3. numatomas naudoti rūšis, šių rūšių egzempliorių kiekį, naudojimo tikslus, paėmimo būdus ir priemones, laiką, vietą;

9.4. asmens, kuris skiriamas atsakingu už ataskaitos pagal Tvarkos aprašą pateikimą, vardą, pavardę, telefono ryšio numerį (jeigu prašymą teikia juridinis asmuo).

Punkto pakeitimai:

Nr. [DI-702](#), 2015-10-02, paskelbta TAR 2015-10-05, i. k. 2015-14780

Nr. [DI-616](#), 2016-09-13, paskelbta TAR 2016-09-14, i. k. 2016-23587

Nr. [DI-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

Nr. [DI-151](#), 2024-05-02, paskelbta TAR 2024-05-02, i. k. 2024-08186

Nr. [DI-33](#), 2025-03-19, paskelbta TAR 2025-03-19, i. k. 2025-04478

9¹. Prašymų išduoti Leidimą paimti iš gamtos vilkų, kurie, kaip nurodyta Tvarkos aprašo 14¹ punkte, daro didelę žalą ūkiniams gyvūnams ar kelia pavojų visuomenės sveikatai ir saugai, teikia administracija savivaldybės, kurioje reikia paimti iš gamtos vilkų. Jei vilkai daro žalą ar kelia pavojų visuomenės sveikatai ir saugai dviejų ar daugiau gretimų savivaldybių teritorijose, prašymą išduoti Leidimą paimti iš gamtos vilkų teikia vienos iš savivaldybių administracija, suderinusi su gretimų savivaldybių administracijomis ir informavusi atitinkamus medžioklės plotų naudotojus apie šį prašymą paimti iš gamtos vilkų jų naudojamuose medžioklės plotuose ar su jų naudojamais medžioklės plotais besiribojančiose teritorijose, kuriose medžioti draudžiama. Prašymai teikiami raštu arba el. paštu. Savivaldybės administracija prašyme išduoti Leidimą paimti iš gamtos vilkų nurodo:

9¹.1. medžioklės plotų vienetų, kuriuose prašoma leisti paimti iš gamtos vilkų, pavadinimus ir jų naudotojų duomenis (jei naudotojas juridinis asmuo, – pavadinimą, kodą, buveinės adresą, jei fizinis asmuo, – vardą, pavardę), jei vilkų paėmimą iš gamtos numatoma vykdyti teritorijose, kuriose medžioti draudžiama, – Tvarkos aprašo 9.1 ir 9.2 papunkčiuose nurodytą informaciją;

9¹.2. vilkų žalos, padarytos ūkiniams gyvūnams ir gyvūnams augintiniams, atvejus, apie kuriuos informacija elektronine forma pateikta Tarnybai ir nurodžius žalos padarymo vietą ir datą, ūkinio gyvūno, kuriam padaryta žala, rūšį, sužalotų ir (ar) sudraskytų ūkinių gyvūnų ar gyvūnų augintinių skaičių; kiekvieno nukentėjusio ūkinio gyvūno registravimo numerį; taikytas įprastas ūkinių gyvūnų apsaugos priemones; gyvūno augintinio šeimininko inicialus; gyvūno augintinio, registruoto Gyvūnų augintinių registre, mikroschemos numerį; žalą įrodančias nuotraukas. Duomenis apie atvejus, kai vilkai savivaldybės teritorijoje užpuola gyvūnus augintinius, į Biologinės įvairovės informacinę sistemą suveda gyvūno augintinio savininkas ar laikytojas arba atitinkamos seniūnijos seniūnas; duomenis apie atvejus, kai

vilkai savivaldybės teritorijoje užpuola ūkinius gyvūnus, į Biologinės įvairovės informacinę sistemą suveda savivaldybės administracijos direktoriaus sudaryta nuostolių skaičiavimo komisija iki savivaldybės administracijos prašymo išduoti Leidimą paimti iš gamtos vilkų pateikimo Aplinkos apsaugos agentūrai;

9¹.3. kitą vilkų paėmimo iš gamtos būtinumą pagrindžiančią informaciją;

9¹.4. savivaldybės tarnautoją, koordinuojantį skirtingų medžioklės plotų naudotojų, kurie pagal vieną Leidimą paims iš gamtos vilkus, veiksmus, kad nebūtų viršytas leistas paimti jų skaičius ir atsakingą už ataskaitos pateikimą.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-33](#), 2025-03-19, paskelbta TAR 2025-03-19, i. k. 2025-04478

9². El. paštu teikiami prašymai gauti leidimą naudoti saugomų rūšis turi būti pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu, atitinkančiu 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB su visais pakeitimais (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 910/2014), nustatytus reikalavimus, arba suformuoti tokiu būdu, kuris leidžia prašymą teikiančią asmenį identifikuoti arba patikrinti prašymo autentiškumą, arba pateikiami laikantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme nustatytų reikalavimų. Raštu teikiamas prašymas turi būti pasirašytas asmens, prašančio išduoti leidimą naudoti saugomas rūšis.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-151](#), 2024-05-02, paskelbta TAR 2024-05-02, i. k. 2024-08186

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-33](#), 2025-03-19, paskelbta TAR 2025-03-19, i. k. 2025-04478

10. Aplinkos apsaugos agentūra prašymą svarsto ir išduoda Leidimą arba raštu pateikia motyvuotą atsisakymą išduoti Leidimą per 10 darbo dienų nuo paraiškos gavimo dienos. Jei reikia papildomos informacijos, Aplinkos apsaugos agentūra kreipiasi į pareiškėją prašydama pateikti papildomą informaciją, tada Leidimas išduodamas arba pateikiamas motyvuotas atsisakymas išduoti Leidimą per 5 darbo dienas nuo papildomos informacijos gavimo dienos. Jei išduodant leidimą reikia konsultuotis su Lietuvos raudonosios knygos komisija ar suderinti su saugomų teritorijų direktijomis, Leidimas išduodamas per 30 kalendorinių dienų. Saugomų teritorijų direktija rašytinį pritarimą, pritarimą su pastabomis arba motyvuotą atsisakymą pritari Leidimo išdavimui pateikia ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Aplinkos apsaugos agentūros kreipimosi gavimo. Saugomų teritorijų direktija priimdama sprendimą pritari, pritari su pastabomis arba nepritari Leidimo išdavimui dėl saugomų rūšių paėmimo, trikdyto būdų, priemonių, įtaisų, laiko, vietos, paimamų saugomų rūšių egzempliorių kiekio atsižvelgia į galimą neigiamą įtaką, kurią gali sukelti šis paėmimas iš gamtos ar trikdymas, palankiai saugomų rūšių ir jų buveinių apsaugos būklei.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

10¹. Prašymas išduoti Leidimą nebenagrinėjimas, jeigu Leidimo prašytojas per 60 kalendorinių dienų nuo informacijos apie būtinybę pateikti trūkstamus dokumentus ir (ar) informaciją gavimo dienos Aplinkos apsaugos agentūrai nepateikia visų prašomų dokumentų, duomenų ir informacijos, reikalingų Leidimui išduoti.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

10². Nutraukus prašymo išduoti Leidimą nagrinėjimą, Leidimo prašytojui grąžinami jo pateikti dokumentai ir (ar) informacija (išskyrus dokumentus ir (ar) informaciją, pateiktus elektroninėmis priemonėmis).

Papildyta punktu:

Nr. [D1-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

10³. Jeigu pateiktas prašymas išduoti Leidimą paimti iš gamtos vilkų Tvarkos aprašo 14¹ punkte numatytais atvejais (įskaičiuojami tik atvejai, apie kuriuos pateikta 9¹.2 papunktyje nurodyta informacija), Aplinkos apsaugos agentūra prašymą svarsto ir išduoda Leidimą arba raštu pateikia motyvuotą atsisakymą išduoti Leidimą ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos. Jeigu su prašymu išduoti minėtą leidimą nepateikti Tvarkos aprašo 9¹ punkte nurodyti dokumentai ar duomenys ir Biologinės įvairovės informacinėje sistemoje nėra kitos vilkų paėmimo iš gamtos būtinumą pagrindžiančios informacijos, Aplinkos apsaugos agentūra ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo prašymo gavimo dienos el. paštu paprašo šios informacijos iš atitinkamos savivaldybės administracijos. Tokiu atveju Leidimas paimti iš gamtos vilkų išduodamas ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo sprendimui priimti reikalingos informacijos gavimo dienos.

Papildyta punktu:

Nr. [DI-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

Punkto pakeitimai:

Nr. [DI-33](#), 2025-03-19, paskelbta TAR 2025-03-19, i. k. 2025-04478

10⁴. Tvarkos aprašo 1 priede nurodyto pavyzdžio Leidimą pasirašo Aplinkos apsaugos agentūros atsakingas asmuo kvalifikuotu elektroniniu parašu.

Papildyta punktu:

Nr. [DI-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

11. Leidimas išduodamas ne ilgesniam kaip 12 mėnesių laikotarpiui.

12. Jeigu naudoti saugomas rūšis ketinama valstybiniame parke, valstybiniame gamtiniame ar biosferos rezervate ir saugomų teritorijų direkcijoms priskirtose nacionalinėse saugomose teritorijose, „Natura 2000“ tinklo teritorijose, Aplinkos apsaugos agentūra, prieš išduodama Leidimą, suderina jį su atitinkamų saugomų teritorijų direkcijomis, išskyrus atvejus, kai ketinama išduoti Leidimą paimti iš gamtos vilkų Tvarkos aprašo 14¹ punkte numatytais atvejais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [DI-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

13. *Neteko galios nuo 2025-03-20*

Punkto naikinimas:

Nr. [DI-33](#), 2025-03-19, paskelbta TAR 2025-03-19, i. k. 2025-04478

Punkto pakeitimai:

Nr. [DI-784](#), 2018-08-28, paskelbta TAR 2018-08-29, i. k. 2018-13545

14. Leidimai paimti iš gamtos saugomas rūšis (išskyrus paukščius), įrašytas į Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių, kurioms reikalinga griežta apsauga, sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. 592 „Dėl Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių, kurioms reikalinga griežta apsauga, ir Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių, kurių ėmimui iš gamtos ir naudojimui gali būti taikomos tvarkymo priemonės, sąrašų patvirtinimo, apsaugos priemonių nustatymo ir duomenų kaupimo apie šias rūšis“ (toliau – Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių, kurioms reikalinga griežta apsauga, sąrašas), į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų sąrašą, nurodytas Tvarkos aprašo 7.4 papunktyje, išduodami, jeigu nėra kito priimtino sprendimo ir saugomų rūšių egzempliorių paėmimas iš gamtos nesutrukdyt palaikyti tos rūšies populiacijos palankios būklės jos natūraliame areale, šiais tikslais:

14.1. siekiant apsaugoti laukinę fauną ir florą, išsaugoti natūralias jų buveines;

14.2. siekiant išvengti didelės žalos, ypač pasėliams, naminiams gyvuliams, miškams, žūklės plotams, vandenims ir kitiems nuosavybės objektams;

14.3. atsižvelgiant į visuomenės sveikatą ir saugą arba į kitas įpareigojančias ir svarbias visuomenės intereso priežastis, tarp jų socialinio ir ekonominio pobūdžio, bei svarbias ir palankias pasekmes aplinkai;

14.4. mokslo tiriamųjų darbų ir švietimo tikslais, siekiant šių rūšių populiacijų atkūrimo

ir reintrodukcijos ir dėl šiems tikslams įgyvendinti būtino veisimo, įskaitant dirbtinį augalų auginimą;

14.5. griežtai kontroliuojamais atrankos būdais ir ribotais kiekiais paimti ir laikyti ribotą tam tikrų Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių, kurioms reikalinga griežta apsauga, egzempliorių skaičių (ribotą leidžiamų paimti egzempliorių skaičių nustato Aplinkos ministerija, jeigu reikia, pasitarusi su mokslo institucijomis. Riboto skaičiaus egzempliorių paėmimas neturi pakenkti palankiai rūšies apsaugos būklei).

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

14¹. Leidimai paimti iš gamtos vilkų ne Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklėse nurodytu leistinu jų medžiojimo terminu ar išnaudojus nustatytą jų sumedžiojimo limitą, ir (arba) prireikus paimti iš gamtos šios rūšies individų teritorijose, kuriose, vadovaujantis Medžioklės įstatymo 7 straipsnio 2 dalies nuostatomis, medžioklė draudžiama, arba nacionaliniuose parkuose, telmologiniuose, ornitologiniuose ir botaniniuose-zoologiniuose draustiniuose ar kitose teritorijose, kuriose pagal Vilko (*Canis lupus*) apsaugos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. D1-699 „Dėl Vilko (*Canis lupus*) apsaugos plano patvirtinimo“, vilkų populiacijos gausos reguliavimas nevykdomas, gali būti išduodami, jeigu atitinka bent vieną iš šių atvejų:

14¹.1. siekiant išvengti didelės žalos, kai vilkas (-ai) užpuola ūkinius gyvūnus ar naminius augintinius per 30 pastarųjų kalendorinių dienų tris ir daugiau kartų ir užpuolimai įvyksta ne didesniu kaip 20 km atstumu vienas nuo kito (teritorija nesiejama su administraciniu suskirstymu; taikomi trumpiausi geometriniai atstumai įvertinus pateiktas geografinės žalos padarymo vietų koordinatas);

14¹.2. vilkai kelia pavojų visuomenės sveikatai ir saugai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-33](#), 2025-03-19, paskelbta TAR 2025-03-19, i. k. 2025-04478

14². vilko, darančio didelę žalą ūkiniams gyvūnams, paėmimas iš gamtos vykdomas ne toliau kaip 200 metrų nuo vilkų papjautų ūkinių gyvūnų kūnų ar jų dalių. Medžioklės plotų naudotojai, paėmę iš gamtos vilką ir nepatraukdami vilko iš vietos, kurioje jis paimtas iš gamtos, apie vilko paėmimą iš gamtos įrašo medžioklės lape. Popierinį medžioklės lapą pildantys medžioklės plotų naudotojai apie vilko paėmimą iš gamtos telefonu +370 5 273 2995 informuoja Aplinkos apsaugos departamento Pranešimų priėmimo tarnybą ir Leidime nurodytą atsakingą savivaldybės tarnautoją.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-33](#), 2025-03-19, paskelbta TAR 2025-03-19, i. k. 2025-04478

15. Leidimas paimti paukščius iš gamtos išduodamas Tvarkos aprašo 25 punkte nustatytais sąlygomis ir tikslais.

16. Leidimą saugomas rūšis naudoti mokslo tiriamiesiems darbams, mokslo ir mokymo įstaigoms (kai iš anksto negalima numatyti, kur ir kokių saugomų rūšių egzemplioriai bus naudojami), aptarus sąlygas, iš anksto nustacius draudimus ir įrašius juos į Leidimo papildomų sąlygų skiltį, Aplinkos apsaugos agentūra gali išduoti nenurodydama konkrečios saugomos rūšies, kurios egzempliorius leidžiama naudoti, ir naudojimo vietos. Apie naudojimo vietą Leidimo gavėjas ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas raštu informuoja Aplinkos apsaugos departamentą prie Aplinkos ministerijos (toliau – Aplinkos apsaugos departamentas) ir saugomų teritorijų direkciją ir gauna jos pritarimą, jei jos valdomoje teritorijoje planuojama naudoti saugomas rūšis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-568](#), 2018-06-26, paskelbta TAR 2018-06-29, i. k. 2018-10923

17. Leidimas neišduodamas, jeigu pareiškėjas:

17.1. nenurodo ir negali pagrįsti Tvarkos aprašo 14 ir 25 punktuose numatytų tikslų;

17.2. nepateikia Tvarkos aprašo 9 punkte nurodytos informacijos.

18. Apie išduotus Leidimus Aplinkos apsaugos agentūra per 3 darbo dienas informuoja Aplinkos apsaugos departamentą ir saugomos teritorijos direkciją, jeigu jos teritorijoje bus vykdomas saugomų rūšių egzempliorių paėmimas iš gamtos, išsiųsdama Leidimo kopiją. Jeigu išduotas Leidimas paimti iš gamtos vilkų Tvarkos aprašo 14¹ punkte numatytais atvejais, Aplinkos apsaugos agentūra šiame punkte nurodytas institucijas informuoja ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo Leidimo išdavimo. Aplinkos apsaugos valstybinei kontrolei vykdyti Aplinkos apsaugos agentūra Aplinkos apsaugos departamentui su informacija apie Leidimo išdavimą pateikia Leidimo turėtojo fizinio asmens kontaktinius duomenis – vardą, pavardę, telefono ryšio numerį ir (arba) el. pašto adresą, asmens, kuris paskirtas atsakingu už Leidimo sąlygų laikymąsi (jeigu šis asmuo yra ne Leidimo turėtojas), vardą, pavardę, telefono ryšio numerį, jeigu Leidimas išduotas juridiniam asmeniui arba organizacijai – atsakingo asmens vardą, pavardę, telefono ryšio numerį ir el. pašto adresą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [DI-568](#), 2018-06-26, paskelbta TAR 2018-06-29, i. k. 2018-10923

Nr. [DI-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

19. Saugomų rūšių paėmimo iš gamtos, fotografavimo, filmavimo, stebėjimo, mokslo tiriamųjų darbų metu būtina turėti Leidimą.

20. Asmeniui, praradusiam Leidimą, pateikus prašymą Aplinkos apsaugos agentūra ne vėliau kaip per 5 darbo dienas išduoda Leidimo dublikatą su žyma „Dublikatas“. Apie Leidimo dublikatą Aplinkos apsaugos agentūra per 2 darbo dienas informuoja 18 punkte nurodytas įstaigas.

20¹. Asmens duomenys, nurodyti prašyme gauti Leidimą, tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (toliau – Reglamentas (ES) 2016/679) nuostatomis. Prašyme išduoti Leidimą nurodyto fizinio asmens kontaktiniai duomenys (telefono ryšio numeris, el. pašto adresas) Leidime neįrašomi ir viešai neskelbiami. Fizinio asmens, kuris prašo išduoti Leidimą, kontaktiniai duomenys saugomi Aplinkos apsaugos agentūroje, kad būtų galima informuoti Leidimo prašytoją ar Leidimo turėtoją apie papildomos informacijos gauti Leidimą pateikimą, Leidimo išdavimą ar neišdavimą.

Papildyta punktu:

Nr. [DI-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

20². Fizinio asmens kontaktiniai duomenys (vardas, pavardė, telefono ryšio numeris, el. pašto adresas), nurodyti prašyme gauti Leidimą, saugomi Aplinkos apsaugos agentūroje visą Leidimo galiojimo laiką ir 5 metus nuo jo galiojimo termino pabaigos. Jeigu šiame prašyme nurodyti fizinio (-ių) asmens (-ų) kontaktiniai duomenys perduodami kompetentingoms institucijoms arba naudojami kaip įrodymai civilinėje, administracinėje ar baudžiamojoje byloje arba kitais įstatymų nustatytais atvejais, jie gali būti saugomi tiek, kiek reikia juos tvarkyti šiais tikslais, kai nebereikia – sunaikinami.

Papildyta punktu:

Nr. [DI-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

21. Pateikti dokumentai gauti Leidimą ir Leidimai (ar jų kopijos) saugomi Aplinkos apsaugos agentūroje jos nustatyta tvarka visą Leidimo galiojimo laiką ir ne trumpiau kaip 5 metus pasibaigus jo galiojimui. Leidimai registruojami Aplinkos apsaugos agentūroje jos nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [DI-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

22. Pasibaigus Leidimo galiojimo laikui, leidimo turėtojas ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų privalo pateikti ataskaitą Leidimą išdavusiai Aplinkos apsaugos agentūrai.

Leidimo ataskaitoje nurodomas Asmuo, kuriam išduotas leidimas (fizinio asmens vardas, pavardė, gyvenamoji vieta (telefono ir (arba) fakso numeriai, elektroninio pašto adresas); juridinio asmens pavadinimas, kodas, buveinės adresas (telefono ir/arba fakso numeriai, elektroninio pašto adresas), paimitos rūšys, egzempliorių skaičius, paėmimo būdas, vieta, tvarkyti ir ardyti lizdai, ataskaitos užpildymo data, atsakingas asmuo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [DI-268](#), 2016-04-21, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10371

23. *Neteko galios nuo 2023-07-25*

Punkto naikinimas:

Nr. [DI-248](#), 2023-07-24, paskelbta TAR 2023-07-24, i. k. 2023-15053

24. Rastus žuvusius saugomų rūšių egzempliorius paimiti draudžiama, išskyrus atvejus, kai jie surenkami ir sunaikinami Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių gyvūnų gaišenų tvarkymą, nustatyta tvarka; kai egzempliorius bus naudojamas mokslo, mokymo įstaigose ar saugomų teritorijų direkcijose mokslo ar mokymo tikslais ir jo paėmimo faktas nurodomas Aplinkos apsaugos departamento išduotoje pažymoje; kai egzempliorius tiesiogiai pristatomas ir atiduodamas į Kauno Tado Ivanausko zoologijos muziejų ar Lietuvos jūrų muziejų. Asmuo, radęs saugomos rūšies egzempliorius, ne vėliau kaip per 7 darbo dienas raštu arba el. paštu kreipiasi į Aplinkos apsaugos departamentą, kad šis išduotų pažymą dėl rasto žuvusio saugomos rūšies egzemplioriaus. Pažyma išduodama tik pristačius egzempliorius ar įsitikinus vietoje arba iš pateiktų nuotraukų, kad jis žuvs. Pažymoje turi būti nurodyta egzemplioriaus žūties priežastis (jeigu žinoma), tiksli radimo vieta, laikas, radusio asmens vardas ir pavardė, įstaiga, kuriai perduodamas rastas egzempliorius. Pažyma išduodama arba motyvuotas atsisakymas išduoti pažymą pateikiamas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas. Ši pažyma turi būti saugoma kaip teisėtą įsigijimą patvirtinantis dokumentas. Tokiu atveju Leidimas nereikalingas. Ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų po pažymos išdavimo saugomos rūšies egzempliorius perduodamas pažymoje nurodytai įstaigai. Jeigu tiesiogiai į Kauno Tado Ivanausko zoologijos muziejų ar Lietuvos jūrų muziejų pristatytą egzempliorius ketinama atiduoti kitai mokslo, mokymo įstaigai ar saugomų teritorijų direkcijai mokslo ar mokymo tikslais, Aplinkos apsaugos departamentas šią pažymą išduoda arba motyvuotą atsisakymą ją išduoti pateikia remdamasis Kauno Tado Ivanausko zoologijos muziejaus ar Lietuvos jūrų muziejaus pateikta informacija, šiuo atveju tiksli egzemplioriaus radimo vieta, laikas ir radusio asmens duomenys pažymoje gali būti nenurodomi, jeigu jie nežinomi.

Punkto pakeitimai:

Nr. [DI-840](#), 2010-10-04, *Žin.*, 2010, Nr. 119-6061 (2010-10-07), i. k. 110301MISAK00D1-840

Nr. [DI-377](#), 2013-05-23, *Žin.*, 2013, Nr. 56-2804 (2013-05-30), i. k. 113301MISAK00D1-377

Nr. [DI-568](#), 2018-06-26, paskelbta TAR 2018-06-29, i. k. 2018-10923

Nr. [DI-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

III. LAUKINIŲ PAUKŠČIŲ GAUSOS REGULIAVIMAS, LIZDŲ TVARKYMAS IR ARDYMAS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [DI-268](#), 2016-04-21, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10371

25. Laikantis Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo 16 straipsnio 3 dalies, leidimai (Tvarkos aprašo 1 priedas) paimiti paukščius iš gamtos, reguliuoti laukinių paukščių populiacijų gausą, lizdams tvarkyti ir ardyti išduodami, jei nėra jokio kito priimtino sprendimo ir siekiama tikslų, nurodytų Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [DI-268](#), 2016-04-21, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10371

Nr. [DI-151](#), 2024-05-02, paskelbta TAR 2024-05-02, i. k. 2024-08186

26. Paukščių populiacijos gausa reguliuojama, lizdai tvarkomi ir ardomi atsižvelgiant į konkrečios rūšies populiacijos gausos tendencijas, rūšių gausos reguliavimo programose ir planuose, rūšių apsaugos planuose numatytus rodiklius, mokslinių tyrimų ataskaitas. Akvakultūros ūkiuose, siekiant apsaugoti žuvų išteklius nuo didelės žalos, paukščių populiacijos gausa reguliuojama atsižvelgiant ir į akvakultūros ūkių teikiamų ataskaitų (paukščių gausos, sumedžiotų individų ir žalos vertinimo apskaitos) duomenis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [DI-268](#), 2016-04-21, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10371

Nr. [DI-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

27. Laukinių paukščių populiacijos gausos reguliavimas pagal Tvarkos apraše nustatytus reikalavimus atliekamas šiais būdais:

27.1. naudojant garsines ir vizualines baidymo priemones;

27.2. paveikiant dėtis;

27.3. ardant lizdus;

27.4. medžiojant Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklėse nustatytais būdais ir Medžioklės įstatyme nustatytais leidžiamais medžioklėje naudoti įrankiais ir priemonėmis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [DI-151](#), 2024-05-02, paskelbta TAR 2024-05-02, i. k. 2024-08186

28. Baidyti, naudojant garsines ir vizualines priemones, leidžiama:

28.1. maitinimosi vietose kabinant veidrodinius siluetus ar rutulius, ištempiant lengvai pastebimus laidus, naudojant vizualius repelentus, atbaidančių juostų eiles, manekenus ir baidykles;

28.2. veisimosi ir maitinimosi vietose naudojant paukščio pavojaus balsą imituojančius garso įrašus, įvairius triukšmus, šūvius ir juos primenančius garsus, pirotechnikos priemones, plėšriuosius paukščius;

28.3. poilsio ir maitinimosi vietose naudojant žmogų su šautuvu ar be šautuvo imituojančius manekenus; plėšriuosius paukščius;

28.4. akvakultūros ūkiuose norint apsaugoti žuvų išteklius naudojant dujines ir (ar) garsines patrankas; streso balso transliacijas, švilpukus; ultragarsines priemones; petardas, pirotechniką, automatinius sprogdiklius; vėliavėlės, aitvarus, veidrodžius; plėšrūnų modelius, baidykles (kaliauses); pripučiamas žmogaus ar kitos formos judančias figūras („dangaus šokėjus“), kai galingo ventiliatoriaus sukuriamas oro srautas judina figūrą, kelia šokančios figūros įspūdį; mirksinčias, teritorines šviesas, šviesos blyksnius, besisukančius plūdurus; lazerį, kuris gali būti naudojamas kaip prožektorius arba stacionarus automatizuotas ir veikiantis pagal suprogramuotą režimą ir parinktą tvenkinių plotą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [DI-259](#), 2023-07-28, paskelbta TAR 2023-07-28, i. k. 2023-15431

29. Dėtys paveikiamos:

29.1. dėtys užšaldomos baidant paukščius iš lizdų garsinėmis bei vizualinėmis priemonėmis ir kurį laiką neleidžiant paukščiams grįžti į lizdus;

29.2. kiaušiniai dėtyse apipurškiami ar aptepami specialiomis medžiagomis.

30. Paukščių kolonijų plėtimasis į kitus medynus ir vasarojančių paukščių poilsio plėtimasis į gretimas teritorijas stabdomas naudojant garsines bei vizualines baidymo priemones, išvardintas 28 ir 29 punktuose.

31. Reguluoti paukščių populiacijos gausą, tvarkyti ir ardyti lizdus turi teisę asmenys, turintys Aplinkos apsaugos agentūros išduotą leidimą (Tvarkos aprašo 1 priedas).

Punkto pakeitimai:

Nr. [DI-377](#), 2013-05-23, Žin., 2013, Nr. 56-2804 (2013-05-30), i. k. 113301MISAK00D1-377

Nr. [DI-268](#), 2016-04-21, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10371

31¹. Paukščių gausai reguliuoti naudoti plėšriuosius paukščius, kurių rūšys įrašytos į 1996 m. gruodžio 9 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 338/97 dėl laukinės faunos ir floros rūšių apsaugos kontroliuojant jų prekybą su pakeitimais (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 338/97), A priedą, leidžiama turint 2006 m. gegužės 4 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 865/2006, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 338/97 dėl laukinės faunos ir floros rūšių apsaugos kontroliuojant jų prekybą įgyvendinimo taisykles su pakeitimais (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 865/2006), 48 straipsnyje nurodytą komercinio naudojimo sertifikatą.

Papildyta punktu:

Nr. [DI-259](#), 2023-07-28, paskelbta TAR 2023-07-28, i. k. 2023-15431

31². Siekiant apsaugoti nuo didelės žalos žuvų išteklius akvakultūros ūkyje, didžiojo kormorano gausai reguliuoti išduodamame leidime nurodomas tais metais leidžiamų paimti letaliu būdu didžiųjų kormoranų kiekis (toliau – metinė kvota), kuris nustatomas laikantis šių principų:

31^{2.1}. Nustatant metinę kvotą, ji apskaičiuojama kaip metinis vidurkis, imant 5 paskutinių kalendorinių metų duomenis apie akvakultūros ūkyje paimtus iš gamtos letaliu būdu didžiuosius kormoranus. Jeigu didieji kormoranai buvo imami iš gamtos letaliu būdu per trumpesnę nei paskutinių 5 kalendorinių metų laikotarpį, – metinis vidurkis skaičiuojamas imant duomenis visų kalendorinių metų per paskutinius 5 kalendorinius metus, kuriais didieji kormoranai buvo imami iš gamtos letaliu būdu. Apskaičiuojant metinį vidurkį, neįskaičiuojami metai, kuriais didieji kormoranai nebuvo imami iš gamtos letaliu būdu.

31^{2.2}. Pagal Tvarkos aprašo 31^{2.1} papunktį apskaičiuota metinė kvota kasmet padidinama arba sumažinama kiekvienam akvakultūros ūkiui tiek procentų, kiek padidėjo arba sumažėjo šalyje perinčių kormoranų populiacija, vertinant perinčių porų skaičiaus pokytį, lyginant su praėjusiais kalendoriniais metais. Šalyje perinčių kormoranų populiacijos pokyčiui įvertinti naudojami Tarybos pagal Tvarkos aprašo 31³ punktą pateikiami kolonijose perinčių kormoranų apskaitos (monitoringo) duomenys. Jei nėra praėjusiais kalendoriniais metais apskaičiuotų kolonijose perinčių kormoranų skaičiaus duomenų pagal 31³ punktą, nustatoma praėjusių kalendorinių metų metinė kvota.

31^{2.3}. Jeigu akvakultūros ūkio vandens telkinio ar tvenkinio riba yra arčiau kaip 5 km nuo gyvybingos kormoranų kolonijos ribos ir 5 km atstumu nuo kolonijos ribos nėra kitų vandens telkinių, tinkamų maitintis jaunikius auginantiems didiesiems kormoranams, kormoranų perėjimo ir jaunikių auginimo metu balandžio–birželio mėnesiams nustatomas metinės kvotos naudojimo apribojimas: per balandžio–birželio mėnesius leidžiama panaudoti ne daugiau kaip 25 procentus metinės kvotos. Tinkamais maitintis jaunikius auginantiems didiesiems kormoranams laikomi vandens telkiniai, kai upių, jose įrengtų tvenkinių (neįskaitant akvakultūros ūkių), ežerų, jūros ir lagūnų 5 km atstumu nuo kolonijos bendras plotas yra ne mažesnis kaip akvakultūros ūkio, kuriam nustatoma metinė kvota, tvenkinių plotas. Šiame punkte nurodytiems vandens telkiniams ir tvenkiniams vertinti naudojama informacija, esanti Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastre.

31^{2.4}. Jeigu akvakultūros ūkis anksčiau nevykdė didžiųjų kormoranų paėmimo iš gamtos letaliu būdu arba jį vykdė anksčiau kaip prieš 5 kalendorinius metus, arba nėra duomenų apie tokiam akvakultūros ūkyje vykdytą kormoranų paėmimą, tokiam akvakultūros ūkiui metinė kvota nustatoma apskaičiuojant pagal geografiškai artimiausių dviejų akvakultūros ūkių metinės kvotos vidurkį, proporcingai atsižvelgiant į akvakultūros ūkių dydį.

Papildyta punktu:

Nr. [DI-33](#), 2025-03-19, paskelbta TAR 2025-03-19, i. k. 2025-04478

31³. Lietuvos kolonijose perinčių didžiųjų kormoranų populiacijai sumažėjus iki 2000 perinčių porų, stabdomas jų paėmimas iš gamtos letaliu būdu.

Papildyta punktu:

Nr. [DI-33](#), 2025-03-19, paskelbta TAR 2025-03-19, i. k. 2025-04478

31⁴. Tarnyba iki kiekvienų metų sausio 31 d. Aplinkos apsaugos agentūrai pateikia duomenis apie praėjusiais metais kolonijose apskaičiuotų perinčių kormoranų skaičių (jeigu apskaita vykdoma) ir šalies kolonijose perinčių kormoranų populiacijos procentinį pokytį per metus.

Papildyta punktu:

Nr. [DI-33](#), 2025-03-19, paskelbta TAR 2025-03-19, i. k. 2025-04478

31⁵. Leidimus didžiųjų kormoranų gausos reguliavimui gavę asmenys privalo pranešti Kauno Tado Ivanausko zoologijos muziejaus Paukščių žiedavimo centrui apie kiekvieną sunaikintą arba aptiktą bet koku žiedu ar kitoku ženklų paženklintą kormoraną nurodant žiedo numerį ir kitus įrašus ir (arba) nusiunčiant el. paštu nuotrauką, kurioje aiškiai matytųsi visi žiedo įrašai.

Papildyta punktu:

Nr. [DI-33](#), 2025-03-19, paskelbta TAR 2025-03-19, i. k. 2025-04478

32. Asmenys, siekdami reguliuoti paukščių populiacijos gausą, tvarkyti ir ardyti lizdus, raštu arba el. paštu pateikia prašymą, kuriame nurodo asmens vardą, pavardę, telefono ryšio numerį, el. pašto adresą; juridinio asmens pavadinimą, kodą, buveinės adresą, telefono ryšio numerį, el. pašto adresą; paukščių rūšies pavadinimą, atsakingą asmenį ir vykdytojus, paukščių populiacijos gausos reguliavimo, lizdų tvarkymo ir ardymo tikslus, paėmimo būdus, priemones, laiką ir vietą. Jeigu paukščių populiacijos gausai reguliuoti ketinama naudoti plėšriuosius paukščius, prašyme įrašomas jų lietuviškas ir lotyniškas pavadinimai, informacija apie ketinamą naudoti plėšriųjų paukščių ženklavimą (žiedo ar mikroschemos numeris), teisėto įsigijimo dokumento kopija (jeigu rūšis įrašyta į Reglamento (EB) Nr. 338/97 A priedą, – Reglamento (EB) 865/2006 48 straipsnyje nurodyto komercinio naudojimo sertifikato kopija). Leidimus per 10 darbo dienų nuo prašymo išduoti Leidimą gavimo išduoda arba priima motyvuotą sprendimą neišduoti Leidimo Aplinkos apsaugos agentūra. Jei reikia papildomos informacijos, Aplinkos apsaugos agentūra kreipiasi į pareiškėją prašydama pateikti papildomą informaciją, tada Leidimas išduodamas arba pateikiamas motyvuotas atsisakymas išduoti Leidimą per 5 darbo dienas nuo papildomos informacijos gavimo dienos. Jei laukinių paukščių gausa reguliuojama saugomose teritorijose, Aplinkos apsaugos agentūra išduodama Leidimą konsultuojasi su Saugomų teritorijų direkcija. Tokiu atveju Leidimas išduodamas per 30 kalendorinių dienų. Saugomų teritorijų direkcija rašytinį atsakymą dėl numatomų naudoti priemonių, įtaisų ar būdų, jų naudojimo masto, atsižvelgdama pavojų į kitoms rūšims mažinančias atsargumo priemones, pateikia ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Aplinkos apsaugos agentūros kreipimosi gavimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [DI-268](#), 2016-04-21, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10371

Nr. [DI-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

Nr. [DI-259](#), 2023-07-28, paskelbta TAR 2023-07-28, i. k. 2023-15431

32¹. El. paštu teikiami prašymai gauti leidimą reguliuoti paukščių populiacijos gausą, tvarkyti ar ardyti lizdus turi būti pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu, atitinkančiu Reglamente (ES) Nr. 910/2014 nustatytus reikalavimus, arba suformuoti tokiu būdu, kuris leidžia prašymą teikiantį asmenį identifikuoti arba patikrinti prašymo autentiškumą, arba pateikiami laikantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme nustatytų reikalavimų. Raštu teikiamą prašymą turi būti pasirašytas asmens, prašančio išduoti leidimą.

Papildyta punktu:

Nr. [DI-151](#), 2024-05-02, paskelbta TAR 2024-05-02, i. k. 2024-08186

33. Leidimas išduodamas ne ilgesniam kaip 12 mėnesių laikotarpiui.

34. Leidimas neišduodamas, jeigu:

34.1. vietovėje, kurioje prašoma leisti reguliuoti paukščių populiacijos gausą, jau populiacijos gausa sureguliuota arba netikslinga ją reguliuoti;

34.2. nepateikia Tvarkos aprašo 32 punkte nurodytos informacijos.

35. Asmeniui, praradusiam Leidimą, pateikus prašymą Aplinkos apsaugos agentūra ne vėliau kaip per 5 darbo dienas išduoda Leidimo dublikatą su žyma „Dublikatas“.

36. Pasibaigus Leidimo galiojimo laikui, per 30 kalendorinių dienų, leidimo turėtojas pateikia ataskaitą, nurodytą 22 punkte, Aplinkos apsaugos agentūrai apie populiacijos gausos reguliavimo priemones, atliktus lizdų tvarkymo ir ardymo darbus ir rezultatus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-268](#), 2016-04-21, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10371

37. Neteko galios nuo 2023-07-25

Punkto naikinimas:

Nr. [D1-248](#), 2023-07-24, paskelbta TAR 2023-07-24, i. k. 2023-15053

IV. SAUGOMŲ RŪŠIŲ LAIKYMAS NELAISVĖJE, VEISIMAS, IŠLEIDIMAS Į APLINKĄ

38. Saugomų rūšių gyvus egzempliorius laikyti nelaisvėje leidžiama turint Aplinkos apsaugos agentūros išduotą leidimą laikyti nelaisvėje laukinius gyvūnus vadovaujantis Laukinių gyvūnų naudojimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2023 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. D1-262 „Dėl Laukinių gyvūnų naudojimo taisyklių patvirtinimo“, teisėtą saugomų rūšių įsigijimą Lietuvos Respublikoje ir jų kilmę (t. y. paėmimo iš gamtos, išveisimo ar įvežimo į Lietuvos Respubliką aplinkybės) patvirtinančius dokumentus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2013-05-23, Žin., 2013, Nr. 56-2804 (2013-05-30), i. k. 113301MISAK00D1-377

Nr. [D1-568](#), 2018-06-26, paskelbta TAR 2018-06-29, i. k. 2018-10923

Nr. [D1-151](#), 2024-05-02, paskelbta TAR 2024-05-02, i. k. 2024-08186

39. Draudžiama fiziniams ir juridiniams asmenims nelaisvėje laikyti laukinių paukščių rūšis, kurios natūraliai paplitusios Europos Sąjungos valstybių narių europinėje teritorijoje, pagal Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklės nepriskiriamos medžiojamiesiems gyvūnams ir kurioms nenustatytas leistinas jų medžioklės terminas, išskyrus atvejus, kai šie paukščiai buvo paimti iš gamtos vadovaujantis Tvarkos aprašo reikalavimais arba išsiriti iš kiaušinio nelaisvėje, kaip ir jų abu tėvai, arba buvo įgyti vadovaujantis Prekybos laukiniais gyvūnais, augalais ir grybais taisyklėmis ir yra jų teisėtą įsigijimą patvirtinantys dokumentai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

40. Apie kiekvieną saugomos gyvūnų rūšies, įrašytos į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 504 „Dėl Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų sąrašo patvirtinimo“, į Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių, kurioms reikalinga griežta apsauga, sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. 592 „Dėl Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių, kurioms reikalinga griežta apsauga, ir Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių, kurių ėmimui iš gamtos ir naudojimui gali būti taikomos tvarkymo priemonės, sąrašų patvirtinimo, apsaugos priemonių nustatymo ir duomenų kaupimo apie šias rūšis“, nurodytos Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 219 „Dėl Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos tvarkos aprašo patvirtinimo“ 2 priede, Paukščių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. D1-358 „Dėl Paukščių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijų aprašo patvirtinimo“, 1 priede ir gyvūnų, saugomų pagal Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių

tarptautinę prekybos konvenciją (CITES), pagausėjimo (jauniklių atsivedimo, išsiritimo, saugomų rūšių koralų padauginimo) faktą aptvarų, voljerų ar kitų statinių naudotojas per 10 darbo dienų nuo jauniklių atsivedimo, išsiritimo ar saugomų rūšių koralų padauginimo fakto turi raštu informuoti Aplinkos apsaugos departamentą nurodant jauniklių tėvus ir pateikiant jauniklių tėvų teisėto įsigijimo dokumentų kopijas (jeigu jos anksčiau nepateiktos Aplinkos apsaugos departamentui). Aplinkos apsaugos departamentas gyvūnų pagausėjimo faktą įformina aktu per 5 darbo dienas nuo pranešimo gavimo. Jeigu veisiami gyvūnai, kurių pagausėjimo neįmanoma tiksliai nustatyti (pvz., dėlės), jų skaičiaus pokytis (arba masės pokytis, kai neįmanoma nustatyti skaičiaus, pvz., dėlių jauniklių, žuvų jauniklių iki 12 cm ilgio) įvertinamas apytiksliai ne rečiau kaip kartą per metus surašant patikrinimo aktą. Jeigu dėl amžiaus, pažeidžiamumo, fiziologinių savybių, jautrumo ar veisimosi ypatybių nėra galimybės įvertinti gyvūnų skaičių ar masę (pvz., dėlių), kartą per metus įrašuose gali būti pateikiama informacija apie praėjusiais metais išveistų ir informacijos atnaujinimo metais užaugintų suaugusių individų (pvz., dėlių) skaičių. Ši informacija nurodoma patikrinimo akte (kai nurodomas praėjusiais metais išveistų ir patikrinimo akto surašymo metais įvertintas individų skaičius).

Punkto pakeitimai:

Nr. [DI-568](#), 2018-06-26, paskelbta TAR 2018-06-29, i. k. 2018-10923

Nr. [DI-151](#), 2024-05-02, paskelbta TAR 2024-05-02, i. k. 2024-08186

Nr. [DI-33](#), 2025-03-19, paskelbta TAR 2025-03-19, i. k. 2025-04478

41. Saugomas rūšis veisti, dirbtinai dauginti leidžiama turint teisėtą saugomų rūšių įsigijimą Lietuvos Respublikoje ir jų kilmę (t. y. paėmimo iš gamtos, išveisimo ar įvežimo į Lietuvos Respubliką aplinkybės) patvirtinančius dokumentus ir leidimą laikyti nelaisvėje laukinius gyvūnus, o veisiant saugomas rūšis, įrašytas į Lietuvos Respublikos griežtai saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą, turėti parengtas ir suderintas su Aplinkos ministerija mokslines programas.

42. Teisėtai iš laisvės paėmus ar nelaisvėje išveisus saugomų rūšių, įrašytų į 1996 m. gruodžio 9 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 338/97 dėl laukinės faunos ir floros rūšių apsaugos kontroliuojant jų prekybą su visais pakeitimais (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 338/97) A priedą, egzempliorius, saugomų rūšių egzempliorių savininkai per 30 kalendorinių dienų turi kreiptis į Aplinkos apsaugos agentūrą su prašymu išduoti 2006 m. gegužės 4 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 865/2006, nustatančiame išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 338/97 dėl laukinės faunos ir floros rūšių apsaugos kontroliuojant jų prekybą įgyvendinimo taisykles, su visais pakeitimais nurodytus sertifikatus, skirtus naudoti tik Europos Bendrijoje. Kartu su prašymu reikia pateikti Aplinkos apsaugos departamento išduotą aktą, patvirtinantį saugomos rūšies gyvūno išveisimą nelaisvėje, arba dokumento, leidžiančio saugomos rūšies egzempliorių paimti iš gamtos, kopiją, arba kitus teisėtą įsigijimą patvirtinančius dokumentus, nurodytus Prekybos laukiniais gyvūnais, augalais ir grybais taisyklėse, bei valstybinės rinkliavos sumokėjimą įrodantį dokumentą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [DI-377](#), 2013-05-23, Žin., 2013, Nr. 56-2804 (2013-05-30), i. k. 113301MISAK00D1-377

Nr. [DI-568](#), 2018-06-26, paskelbta TAR 2018-06-29, i. k. 2018-10923

Nr. [DI-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

43. Išveisti ir išauginti nelaisvėje Lietuvos gamtoje anksčiau natūraliai paplitę ir išnykę saugomų rūšių egzemplioriai gali būti išleidžiami į aplinką ar reintrodukuojami tik laikantis Laukinės gyvūnijos įstatymo ir Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. 352 „Dėl Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarkos aprašo, Invazinių rūšių organizmų kontrolės ir naikinimo tvarkos aprašo, Invazinių rūšių kontrolės tarybos sudėties ir nuostatų, Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo programos patvirtinimo“ (toliau – Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarkos aprašas).

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2013-05-23, Žin., 2013, Nr. 56-2804 (2013-05-30), i. k. 113301MISAK00D1-377
 Nr. [D1-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

44. Siekiant išsaugoti saugomų rūšių gyvūnus, leidžiama išleisti į aplinką Lietuvos gamtoje natūraliai gyvenančius saugomus sveikus gyvūnus į buveines, iš kurių jie buvo paimti, ar į jiems būdingas buveines, laikantis Laukinės gyvūnijos įstatymo ir Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarkos aprašo reikalavimų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2013-05-23, Žin., 2013, Nr. 56-2804 (2013-05-30), i. k. 113301MISAK00D1-377
 Nr. [D1-568](#), 2018-06-26, paskelbta TAR 2018-06-29, i. k. 2018-10923
 Nr. [D1-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

V. SAUGOMŲ RŪŠIŲ GYVŪNŲ ŽYMĖJIMAS

45. Laisvėje gyvenančius saugomus gyvūnus (išskyrus šikšnosparnius ir paukščius), įrašytus į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą, ženklinti leidžiama tik turint Aplinkos apsaugos agentūros išduotą Leidimą. Laisvėje gyvenančius paukščius ir šikšnosparnius ženklinti leidžiama turint Paukščių ženklintojo (žieduotojo) pažymėjimą (Tvarkos aprašo 4 priedas).

46. Žymėti privaloma visus nelaisvėje laikomus saugomų rūšių stuburinius gyvūnus ir nuolat nelaisvėje laikomus globos tikslais paimitus iš aplinkos saugomų rūšių laukinius žinduolius ir paukščius, įrašytus į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą, Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencijos I ir II priedus, Reglamento (EB) Nr. 338/97-A, B, C priedus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

47. Nelaisvėje laikomus saugomus gyvūnus žymėti mikroschemomis leidžiama tik veterinarijos specialistams.

48. Paukščiai ir šikšnosparniai ženklinami:

48.1. ištisiniais kojų žiedais, t. y. apskritais nenutrūkstamais metaliniais, plastikiniais žiedais arba juostelėmis be siūlių arba sujungimų su originaliu įrašu. Šie žiedai ar juostelės turi būti specialiai tam tikslui pagaminti ir būti tokio dydžio, kad jų nebūtų galima nuimti nuo kojos jai galutinai užaugus. Jeigu šie būdai dėl gyvūno fizinių ir elgesio ypatumų negali būti taikomi, tada taikomi ISO standartai 11784:1996 (E) ir 11785:1996 (E) su atitinkamomis mikroschemomis ir originaliais įrašais, kurių neįmanoma pakeisti. Uždėti žiedai, mikroschemos ar kiti žymekliai neturi kliudyti paukščiui normaliai judėti ar kitaip kenkti jo fizinei būklei;

48.2. įvairių konstrukcijų prie kūno tvirtinamais ženklais, dažant plunksnas specialiais dažais, atskirų plunksnų iškarpymais, mikroschemomis, tvirtinamais prie kūno radijo siųstuvais, geolokatoriais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

49. Kiti gyvi saugomų rūšių gyvūnai, išskyrus paukščius, ženklinami ISO standartus 11784:1996(E) ir 11785:1996(E) atitinkančiomis, nepakeičiamomis mikroschemomis su originaliais įrašais arba, jei toks būdas dėl konkrečios rūšies gyvūno fizinių ir elgesio ypatumų negali būti taikomas, šie gyvūnai žymimi žiedais, juostelėmis, etiketėmis, tatuiruotėmis su originaliais įrašais ir panašiais žymekliais arba atpažįstami bet kuriais kitais tinkamais būdais.

Saugomų rūšių gyvūnų ženklimas ženklais neturi trukdyti gyvūnui laisvai judėti, tenkinti fiziologinius poreikius ar kitaip jam kenkti. Ženklinti saugomų rūšių gyvūnus galima tik konkrečiai kiekvienai gyvūnų grupei ar rūšiai ženklinti pritaikytomis priemonėmis. Gyvūnų gaudymo ir ženklavimo priemonės, būdai, metodai privalo būti pagrįsti gyvūnų biologijos ir ekologijos ypatumais, būti jiems nekenksmingi, netraumuoti bei sukelti kuo

mažesnę stresą.

50. Draudžiama laikyti, vežti, dovanoti ir prekiauti ar kitaip naudoti Tvarkos aprašo 46 punkte nurodytų rūšių nepažymėtus Tvarkos aprašo 48 ir 49 punktuose nurodytais būdais gyvūnus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [DI-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

51. Nelaisvėje laikomi saugomų rūšių gyvūnai žymimi gyvūno savininko lėšomis.

52. Asmenys apie naujai pažymėtus nelaisvėje laikomus saugomų rūšių gyvūnus (įskaitant nuolat nelaisvėje laikomus globos tikslais paimtus iš aplinkos saugomų rūšių gyvūnus) ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų turi pranešti Aplinkos apsaugos departamentui. Pranešime nurodoma gyvūno rūšis (lietuvių ir lotynų kalbomis), gyvūno amžius (jei žinomas), žymėjimo data, žymėjimą atlikusio veterinarijos specialisto vardas ir pavardė, žymėjimo būdas ir žymeklių įrašai, gyvūno laikymo vieta, laukinio gyvūno laikytojo vardas ir pavardė. Šią informaciją kaupia ir registruoja Aplinkos apsaugos departamentas savo nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [DI-568](#), 2018-06-26, paskelbta TAR 2018-06-29, i. k. 2018-10923

Nr. [DI-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

53. Įsigijus nepažymėtą ar išveisus saugomos rūšies, nurodytos Tvarkos aprašo 46 punkte, gyvūną, jei jis yra tinkamo žymėti amžiaus, savininkas turi ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo jo įsigijimo ar išveisimo dienos šį gyvūną pažymėti 48 ar 49 Tvarkos aprašo punktuose nurodytais būdais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [DI-33](#), 2025-03-19, paskelbta TAR 2025-03-19, i. k. 2025-04478

54. Jei saugomos rūšies gyvūno fizinės savybės ar amžius neleidžia saugiai taikyti nė vieno žymėjimo būdo, Aplinkos apsaugos departamentas išduoda atskirą pažymą šiam egzemplioriui. Pažymoje nurodoma savininko vardas, pavardė, gyvenamoji vieta, juridinio asmens pavadinimas, kodas, buveinės, gyvūno rūšis, dėl kokios priežasties gyvūnas negali būti pažymėtas, pažymos galiojimo laikas, pažymos išdavimo data. Jei gyvūno neįmanoma saugiai pažymėti viso jo gyvenimo metu, pažyma šiam gyvūnui išduodama iki jo nugaišimo. Norėdamas gauti šią pažymą, Aplinkos apsaugos departamentui saugomos rūšies gyvūno savininkas privalo pateikti veterinarijos specialisto patvirtinimą raštu apie tokį atvejį ir jo teisėto įsigijimo dokumentų kopijas (jeigu jos anksčiau nepateiktos Aplinkos apsaugos departamentui). Kai paimti iš aplinkos globos tikslais saugomų rūšių gyvūnai nuolat laikomi nelaisvėje, norint gauti minėtą pažymą, su veterinarijos specialisto raštišku patvirtinimu apie tokį atvejį pateikiama Laukinės gyvūnijos įstatymo 22 straipsnio 2 dalyje ir Laukinių gyvūnų naudojimo taisyklėse nurodyta privataus veterinarijos gydytojo rašytinė išvada, kad šiam gyvūnui reikalinga nuolatinė globa.

Punkto pakeitimai:

Nr. [DI-568](#), 2018-06-26, paskelbta TAR 2018-06-29, i. k. 2018-10923

Nr. [DI-33](#), 2025-03-19, paskelbta TAR 2025-03-19, i. k. 2025-04478

55. Laisvėje gyvenančių paukščių ir šikšnosparnių žymėjimą vykdo Aplinkos ministerijos įgaliotas respublikinis specializuotas muziejus, turintis atskirą padalinį, organizuojantį ir koordinuojantį paukščių ir šikšnosparnių ženklimą (žiedavimą) (toliau – Muziejus). Muziejus atlieka ženklavimo darbų koordinavimą, Paukščių ženklintojo (žieduotojo) pažymėjimų išdavimą, rengia kasmetines šio darbo suvestines ir ženklavimo (žiedavimo) apskaitas.

56. *Neteko galios nuo 2023-07-11*

Punkto naikinimas:

Nr. [DI-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

57. Paukščių ir šikšnosparnių žymėjimo ženklai ir jų panaudojimo tvarka:

57.1. Lietuvos Respublikos teritorijoje laisvėje gyvenančių paukščių ir šikšnosparnių ženklinimui metaliniais žiedais leidžiama naudoti tik Muziejaus užsakymu pagamintus ir jo išduotus žiedus, ant kurių turi būti šie įrašai: žiedo numeris (sudaromas iš skaitmenų arba iš skaitmenų ir raidžių), žodis „LITHUANIA“ ir (arba) Muziejaus pavadinimas anglų kalba, ant didesnio skersmens žiedų kaip Muziejaus adreso dalis gali būti rašomas ir miesto pavadinimas, kuriame yra muziejus;

57.2. jei paukščiai ar šikšnosparniai ženklinami pagal atskiras trumpalaikes Muziejuje suderintas ir užregistruotas tyrimų programas ir tam naudojami plastikiniai žiedai, įvairių konstrukcijų prie kūno tvirtinami ženklai, plunksnų dažai, atskirų plunksnų iškarpymas, ženklinimas mikroschemomis, tvirtinami prie kūno radijo siųstuvai ar geolokatoriai, paukščiai ar šikšnosparniai privalo būti paženklinėti ir Tvarkos aprašo 57.1 papunktyje nurodytais metaliniais žiedais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

58. Paukščius ženklinantis asmuo privalo:

58.1. žiedavimo metu su savimi turėti galiojantį Paukščių ženklintojo (žieduotojo) pažymėjimą;

58.2. paukščius ženklinimui gaudyti tik saugiomis, juos kuo mažiau traumuojančiomis priemonėmis;

58.3. ženklinimo metu netraumuoti sugautų paukščių ir imtis visų galimų priemonių, kad jie patirtų kuo mažesnę stresą;

58.4. nekeisti paukščių lizdų aplinkos (jei gaudoma ir (ar) ženklinama lizduose ar prie jų);

58.5. griežtai laikytis Muziejaus nustatytos ženklinamų ir sugautų paženklintų paukščių duomenų užrašymo apimties ir formos reikalavimų;

58.6. ženklinimui sugautus paukščius kuo greičiau apibūdinti (nustatyti rūšį, amžių, lytį), paženklinėti, užrašyti reikiamus duomenis ir nedelsiant saugiai paleisti sugavimo vietoje;

58.7. nustatyta tvarka Muziejui pateikti duomenis (ataskaitas) apie paženklintus paukščius, iš Muziejaus gautus ir nepanaudotus paukščių žiedus ir kitus ženklus, jo paties paženklintus ir jo paties vėliau vėl sugautus ar laisvėje identifikuotus paukščius;

58.8. skubiai pranešti Muziejui apie kiekvieną žinomą bet koku ženklu ne jo paženklinto gyvo paukščio sugavimo, pastebėjimo ar negyvo paukščio aptikimo faktą, nurodant visą ženklą įrašą, paukščio aptikimo datą (metai, mėnuo, diena; jei tiksli data nežinoma, pateikiama apytikslė data), vietą (savivaldybė, seniūnija, kaimas, miškas, ežeras, atstumas ir kryptis nuo artimiausios didesnės gyvenvietės ir pan.), aplinkybes (rastas negyvas, sumedžiotas, stebėtas laisvėje ir pan.), paukščio rūšį, lytį, žuvimo priežastį (jei šiuos duomenis galima nustatyti);

58.9. tinkamai saugoti nepanaudotus paukščių žiedus ir kitus ženklus, užtikrinti, kad jie nepatektų kitiems asmenims, be Muziejaus sutikimo neperduoti jų kitiems teisę ženklinti paukščius turintiems asmenims;

58.10. praradus paukščių žiedus ar kitus ženklus, Taisyklių 58.1 punkte nurodytą pažymėjimą, apie tai nedelsiant pranešti Muziejui, nurodant prarastų žiedų ar kitų ženklų numerius (kodus), pažymėjimo numerį;

58.11. jei dėl įvairių priežasčių paukščių ženklinimas nebus vykdomas, nedelsiant Muziejui grąžinti iš jo gautus ir nepanaudotus paukščių žiedus ir kitus ženklus.

Šio punkto reikalavimai taikomi ir tais atvejais, kai Muziejaus išduotais žiedais ženklinami šikšnosparniai.

59. Draudžiama ženklinti ar kitaip trikdyti žiemojimo vietose žiemojančius šikšnosparnius.

VII. SAUGOMŲ RŪŠIŲ MOKSLO TIRIAMIEJI DARBAI

60. Aplinkos ministerija skatina mokslinius tiriamuosius darbus, reikalingus laukinių paukščių, natūraliai paplitusių Europos Sąjungos valstybių narių europinėje teritorijoje, rūšių populiacijų apsaugai, tvarkymui ir naudojimui. Išskirtinis dėmesys skiriamas šioms tiriamųjų darbų temoms:

60.1. nacionaliniai sąrašai rūšių, kurioms kyla išnykimo grėsmė, arba sparčiai nykstančių rūšių, atsižvelgiant į jų geografinį paplitimą;

60.2. teritorijų, kurios ypač svarbios migruojančių rūšių migracijos keliams, žiemojimui ir perėjimui, sąrašai ir ekologinis aprašas;

60.3. žiedavimo būdu surinkti duomenys apie migruojančių rūšių populiacijas;

60.4. laukinių paukščių gaudymo būdų įtakos jų populiacijų gausumui vertinimas;

60.5. ekologinių metodų, padedančių išvengti paukščių daromos žalos, kūrimas ir tobulinimas;

60.6. nustatymas tam tikrų rūšių, galinčių būti užterštumo rodikliais;

60.7. cheminės taršos neigiamo poveikio paukščių rūšių populiacijos gausumui tyrimas.

61. Saugomų rūšių mokslo tiriamieji darbai turi:

61.1. būti atliekami turint Tvarkos aprašo 6 punkte nurodytą Leidimą, jei reikia saugomas rūšis paimti iš gamtos, filmuoti, fotografuoti, stebėti, kai saugomos rūšies gyvūnai yra trikdomi, ir laikantis Leidime nurodytų sąlygų;

61.2. nekelti grėsmės saugomų rūšių populiacijoms ir palankiai rūšies apsaugos būklei;

61.3. būti paskelbti viešai.

62. Visuomenė turi turėti galimybę susipažinti su saugomų rūšių mokslo tiriamųjų darbų išvadomis.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

63. Asmenys, pažeidę Tvarkos aprašo reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

(Leidimo naudoti saugomas rūšis formos pavyzdys)

(leidimą išdavusios įstaigos pavadinimas)

LEIDIMAS NAUDOTI SAUGOMAS RŪŠIS

_____ Nr. _____

(data)

(vieta)

Pagal pateiktą

(juridinio asmens pavadinimas, kodas, buveinės adresas; fizinio asmens vardas, pavardė)

.....

..... prašymą Nr.

(prašymo gavimo data)

(gavimo registracijos Nr.)

leidžiama

(juridinio asmens pavadinimas arba fizinio asmens vardas, pavardė)

.....

(įrašyti, kas leidžiama: paimti iš gamtos, naudoti mokslo tiriamiesiems darbams, filmuoti, fotografuoti, stebėti, reguliuoti paukščių populiaciją, tvarkyti paukščių lizdus, ardyti paukščių lizdus, ženklinti ir kt.)

.....

(vieta (vietovė), saugoma teritorija, kurioje bus naudojama saugoma rūšis)

šias saugomas rūšis:

.....

(saugoma (saugomos) rūšis (-ys), tikslus egzempliorių skaičius)

.....

(būdai, įtaisai ir priemonės)

.....

Pildoma, jei bus naudojami medžioklės įrankiai:

.....

(medžioklės plotų vienetų, kuriuose saugomų rūšių gyvūnus leidžiama paimti iš gamtos arba naudoti mokslo tiriamiesiems darbams, pavadinimai ir paėmimą iš gamtos arba naudojimą mokslo tiriamiesiems darbams vykdysiančių asmenų duomenys – juridinių asmenų pavadinimai, kodai arba fizinių asmenų vardai, pavardės, medžiotojų bilietų Nr.)

.....

(papildomos (rizikos) sąlygos)

Pildoma, jei bus naudojami plėšrieji paukščiai:

.....

(informacija apie plėšriųjų paukščių individų ženklinimą (žiedo ar mikroschemos numeris), jeigu rūšis įrašyta į Reglamento (EB) Nr. 338/97 A priedą, – Reglamento (EB) 865/2006 48 straipsnyje nurodyto komercinio naudojimo sertifikato numeris ir išdavimo data)

Leidimas galioja iki _____ nuo išdavimo datos.

Vykdytų darbų ataskaitą pateikti per _____ dienų pasibaigus šio leidimo galiojimui.

Už ataskaitos pateikimą atsakingas asmuo:

(vardas, pavardė, pareigos)

.....
(pareigų pavadinimas).

.....
(vardas ir pavardė)

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-702](#), 2015-10-02, paskelbta TAR 2015-10-05, i. k. 2015-14780

Nr. [D1-268](#), 2016-04-21, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10371

Nr. [D1-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

Nr. [D1-259](#), 2023-07-28, paskelbta TAR 2023-07-28, i. k. 2023-15431

2 priedas. *Neteko galios nuo 2023-07-25*

Priedo naikinimas:

Nr. [D1-248](#), 2023-07-24, paskelbta TAR 2023-07-24, i. k. 2023-15053

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

3 priedas. *Neteko galios nuo 2023-07-25*

Priedo naikinimas:

Nr. [D1-248](#), 2023-07-24, paskelbta TAR 2023-07-24, i. k. 2023-15053

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259

Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašo
4 priedas

(Paukščių ženklintojo (žieduotojo) pažymėjimo formos pavyzdys)

(pažymėjimą išdavusios įstaigos pavadinimas)

PAUKŠČIŲ ŽENKLINTOJO (ŽIEDUOTOJO) PAŽYMĖJIMAS

NR.

Pažymima, kad

(vardas, pavardė)

yra suteikta teisė ženklinti (žieduoti) šias paukščių rūšis:

(rūšies (-ių) ar aukštesnės taksonominės grupės (-ių) pavadinimas (-ai)

.....
.....
.....
.....
.....

(būdai įtaisai ir priemonės)

(papildomos (rizikos) sąlygos)

Ataskaitą pateikti iki

(data)

Pažymėjimas išduotas 20... m. d.

Pažymėjimas galioja iki 20... m. d.

.....
(pažymėjimą išdavusio asmens vardas ir pavardė, parašas, pareigų pavadinimas)

A.V.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-840](#), 2010-10-04, Žin., 2010, Nr. 119-6061 (2010-10-07), i. k. 110301MISAK00D1-840

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. liepos 15 d. įsakymo Nr. D1-622 "Dėl Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-377](#), 2013-05-23, Žin., 2013, Nr. 56-2804 (2013-05-30), i. k. 113301MISAK00D1-377

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. liepos 15 d. įsakymo Nr. D1-622 "Dėl Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-702](#), 2015-10-02, paskelbta TAR 2015-10-05, i. k. 2015-14780
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. liepos 15 d. įsakymo Nr. D1-622 „Dėl Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-268](#), 2016-04-21, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10371
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. liepos 15 d. įsakymo Nr. D1-622 „Dėl Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-616](#), 2016-09-13, paskelbta TAR 2016-09-14, i. k. 2016-23587
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. liepos 15 d. įsakymo Nr. D1-622 „Dėl Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-568](#), 2018-06-26, paskelbta TAR 2018-06-29, i. k. 2018-10923
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. liepos 15 d. įsakymo Nr. D1-622 „Dėl Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-748](#), 2018-08-06, paskelbta TAR 2018-08-07, i. k. 2018-12894
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. spalio 2 d. įsakymo Nr. D1-702 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. liepos 15 d. įsakymo Nr. D1-622 „Dėl Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-784](#), 2018-08-28, paskelbta TAR 2018-08-29, i. k. 2018-13545
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. liepos 15 d. įsakymo Nr. D1-622 „Dėl Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-138](#), 2020-03-06, paskelbta TAR 2020-03-06, i. k. 2020-05122
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. liepos 15 d. įsakymo Nr. D1-622 „Dėl Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

10.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-230](#), 2023-07-10, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14259
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. liepos 15 d. įsakymo Nr. D1-622 „Dėl Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

11.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-248](#), 2023-07-24, paskelbta TAR 2023-07-24, i. k. 2023-15053
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. liepos 15 d. įsakymo Nr. D1-622 „Dėl Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

12.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-259](#), 2023-07-28, paskelbta TAR 2023-07-28, i. k. 2023-15431
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. liepos 15 d. įsakymo Nr. D1-622 „Dėl Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

13.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-151](#), 2024-05-02, paskelbta TAR 2024-05-02, i. k. 2024-08186

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 liepos 15 d. įsakymo Nr. D1-622 „Dėl Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

14.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-241](#), 2024-07-17, paskelbta TAR 2024-07-17, i. k. 2024-13133

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. liepos 15 d. įsakymo Nr. D1-622 „Dėl Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

15.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-33](#), 2025-03-19, paskelbta TAR 2025-03-19, i. k. 2025-04478

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 liepos 15 d. įsakymo Nr. D1-622 „Dėl Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo